

Přehled témat
k závěrečné zkoušce programu celoživotního vzdělávání
Studium pedagogiky
Pedagogika a didaktika

PedDid 1. Charakterizujte pedagogiku, její předmět a vztah k jiným vědám. Vysvětlete postavení pedagogiky v systému počátečního a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Uveďte příklady informačních zdrojů pro další vzdělávání a praxi učitelů.

PedDid 2. Vysvětlete pojem vyučování. Charakterizujte činitele výuky a příklady modelů vyučovacího procesu. Popište možné organizační formy a scénáře vyučovací jednotky vhodné pro střední odborné školy.

PedDid 3. Vysvětlete pojem výchova v širším a užším smyslu a roli výchovy při formování osobnosti člověka. Charakterizujte výchovu zaměřenou na rozvoj silných stránek charakteru. Vysvětlete pojem vzdělání a srovnejte jej s pojmem výchova.

PedDid 4. Charakterizujte příčiny vzniku reformního pedagogického hnutí. Uveďte znaky alternativních škol, důležité představitele a směry. Vysvětlete možnosti uplatnění inovativních prvků v dnešním vzdělávání.

PedDid 5. Vysvětlete pojmy koncepce a pojetí vzdělávání. Popište, které faktory působí na vývoj vzdělávacích koncepcí. Vysvětlete vztah mezi koncepcemi či teoriemi vzdělávání a vzdělávacími strategiemi učitele.

PedDid 6. Charakterizujte strategie vzdělávání zaměřené na obsah. Vysvětlete pojmy kurikulum a didaktická transformace učiva. Stručně popište dokumenty vymezující obsah vzdělávání. Vysvětlete roli učitele při aktualizaci obsahu výuky.

PedDid 7. Charakterizujte kroky didaktické analýzy a její využití v přípravě výuky. Vysvětlete vztah mezi cíli výuky, učivem, metodami výuky a hodnocením výsledků vzdělávání. Vysvětlete postup při výběru a uspořádání učiva.

PedDid 8. Charakterizujte soudobé teorie vzdělávání zaměřené na osobnost žáka, popište principy a strategie respektujícího přístupu ve výuce. Vysvětlete roli učitele jako průvodce a partnera v učení.

PedDid 9. Charakterizujte možnosti individualizované práce se žáky. Vysvětlete, jak by mohl učitel pracovat se žáky s různou úrovní schopností a motivací. Popište možnosti inkluzivního vzdělávání.

PedDid 10. Popište pedagogické teorie vzdělávání zaměřené na sociální prostředí. Vysvětlete význam vztahu mezi školou a společností. Vysvětlete pojmy sociálně angažovaná a kritická pedagogika, popište její cíle a možnosti začlenění do výuky.

PedDid 11. Popište znaky skupinové a kooperativní výuky. Vysvětlete pojem spolupráce a pozitivní vzájemná závislost. Charakterizujte význam skupiny v procesu učení a popište vhodné strategie pro podporu kooperativní práce žáků. Uveďte příklady přínosů kooperativní výuky.

PedDid 12. Charakterizujte teorie vzdělávání zaměřené na činnost a zkušenost žáka. Vysvětlete pojem zkušenostní učení podle D. Kolba. Popište cyklus učení, jeho vazbu na kognitivní styly žáka a možné scénáře přípravy vyučování.

PedDid 13. Vysvětlete pojem projektová výuka, popište historii a kořeny projektové metody, znaky projektu, jeho využití ve výuce, možná pozitiva a negativa. Navrhněte příklady témat vhodných pro projektovou výuku.

PedDid 14. Charakterizujte aktivizační metody výuky. Vysvětlete význam aktivity žáka v procesu učení. Uveďte příklady konkrétních metod, kterými je možné ve vyučování zvýšit aktivitu žáků.

PedDid 15. Charakterizujte teorie vzdělávání zaměřené na vztah k životnímu prostředí. Vysvětlete význam výchovy v přírodě a o přírodě. Popište možnosti zařazení environmentální výchovy do výuky na střední odborné škole.

PedDid 16. Vysvětlete pojetí, předmět a funkce obecné didaktiky. Jaký je vztah mezi didaktikou a pedagogikou?

PedDid 17. Jaké jsou základní cíle vzdělávání v kontextu kurikula a jak se promítají do rámcových a školních vzdělávacích programů?

PedDid 18. Jak lze didakticky analyzovat učivo a rozlišit ho na základní, rozvíjející a rozšiřující? Uveďte příklad.

PedDid 19. Jaké jsou základní metody vyučování a jaký je jejich význam v jednotlivých fázích výuky (motivační, expoziční, fixační, diagnostické)?

PedDid 20. Jaké zásady by měl pedagog dodržovat při přípravě na výuku odborných předmětů a jak využít výsledky pedagogické diagnostiky?

PedDid 21. Jak může učitel uplatnit individuální přístup k žákům a podporovat diverzitu ve třídě při zachování společných cílů výuky?

PedDid 22. Popište strukturu a průběh maturitní zkoušky na střední odborné škole. Jaká je role pedagoga při organizaci a evaluaci této zkoušky?

PedDid 23. Zhodnoťte formy spolupráce mezi pedagogickými pracovníky, zásady spolupráce mezi učiteli praktického vyučování a ostatními pedagogickými pracovníky. Uveďte příklady z praxe.

PedDid 24. Objasněte vztahy mezi předmětem praxe (odborný výcvik) a hlavním odborným předmětem na vaší střední škole. Charakterizujte práci předmětové (metodické komise).

PedDid 25. Vysvětlete, jak je organizováno praktické vyučování na středních odborných učilištích. V jakých základních obdobích je vyučován předmět odborný výcvik a kdo se na výuce podílí?

PedDid 26. Formulujte vzdělávací cíle pro jednu vyučovací jednotku odborného předmětu ve vámi zvolené specializaci (zemědělské / technické / ekonomické obory). Stručně vysvětlete, jaký typ výukových cílů (znalostní, dovednostní, postojové) jste zvolil/a, proč?

PedDid 27. Navrhněte vyučovací hodinu odborného předmětu, ve které využijete vhodné didaktické zásady, metody a pomůcky. Uveďte, jak byste přizpůsobil/a výuku individuálním potřebám žáků.

PedDid 28. Jak byste zjišťoval/a, co se žáci naučili v odborném předmětu? Popište, jak byste použil/a různé formy hodnocení (např. pozorování, test, rozhovor) a jak by vám výsledky pomohly upravit další výuku.

PedDid 29. Uveďte příklad, jak byste ve své odborné výuce propojil/a téma s jiným předmětem nebo s průřezovým tématem (např. environmentální výchova, mediální výchova, finanční gramotnost).

PedDid 30. Jaké znáte způsoby a metody získávání zpětné vazby od žáků a kolegů? Popište, jaký přínos může mít pedagogická reflexe a jaká opatření byste případně navrhl/a ke zlepšení výuky.
